

Poliisi varautuu nyt valvomaan liikkumista

30.3.2021 0.00

Poliisi varautuu liikkumisrajoitusten voimaantuloon. Rajoitusten valvonta hoidettaisiin käytössä olevilla poliisin resursseilla. Valvonnan tavoitteena olisi huolehtia siitä, että päätettyjä rajoituksia noudatetaan mahdollisimman kattavasti.

-Helsingin, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan poliisilaitosten alueille sekä Lounais-Suomen poliisilaitokseen perustettaisiin poliisille valvontaorganisaatiot hoitamaan liikkumisrajoitusten valvontaa.

Valvontatehtäviin sijoitetaan lähinnä valvonta- ja hälytystoiminnassa sekä liikenteenvalvonnassa työskenteleviä poliiseja. Poliisi suorittaisi valvonnan palveluksessa olevilla poliiseilla ja suuri osa valvonnasta mahdollistettaisiin ylitöillä. Haasteenamme on saada nopealla aikataululla muista tehtävistä irrotettua riittävä määrä poliiseja valvontatehtäviin, toteaa poliisijohtaja **Sanna Heikinheimo**

Poliisihallituksesta ja muistuttaa, että Suomessa on väkilukuun suhteutettuna Euroopan alhaisin määrä poliiseja. Liikkumisrajoitusten valvontaa varten ei lähtökohtaisesti pyydettäisi virka-apua muilta viranomaisilta, kuten esimerkiksi Puolustusvoimilta, koska valvonnan suorittaminen edellyttää poliisin toimivaltuuksien käyttämistä. Virka-avun pyytämisen on kuitenkin varauduttu, jos virka-apua kuitenkin yksittäistapauksissa tarvitaan.

Tehtävien priorisointia

Uudesta määräaikaisesta valvontatehtävästä huolimatta poliisilla on koko ajan hoidettavana muutkin sille laissa määrätyt tehtävät – hälytystehtävät, rikostutkinta ja lupapalvelut. Liikkumisrajoitusten valvonta ei vaikuttaisi kiireellisten hälytystehtävien hoitamiseen.

- Muun muassa aikataulusyistä ei valvontaa varten suunnitella rekrytoitavan uusia poliiseja. Riskiryhmiin kuuluvia eläkeläisiä ei voida ottaa liikkumisrajoitusten valvontaan, Heikinheimo jatkaa.

Valvontaoperaatio voisi heijastua myös rikostutkintaan ja voisi pidentää poliisilla tutkinnassa olevien rikosten selvittämisaikoja.

Liikkumisrajoituksien noudattamista valvottaisiin ympäri vuorokauden. Hallituksen esityksen mukaan poliisi voisi pyytää rajoitusalueella liikkuvilta ihmisiltä selvitystä heidän liikkumiselleen. Selvitys voisi olla kirjallinen tai suullinen.

-Lakiesityksessä on useita kohtia, millä perusteella liikkuminen olisi sallittua. Vasta annetun lakiesityksen perusteella ei voida vielä antaa tyhjentävää listaa välttämättömän liikkumisen perusteista, mutta poliisi tulisi valvonnassa käyttämään perusteiden arvioinnissa tapauskohtaista harkintaa.

Käytännössä poliisilla ei olisi mahdollisuutta pysäyttää jokaista liikkujaa. - Koronaa ei pysäytä pelkästään poliisin valvonta. Hoidamme kyllä osuutemme, mutta jokainen meistä vaikuttaa vastuullisella käytöksellään siihen, että koronaepidemian leviäminen saadaan pysäytettyä, Heikinheimo sanoo.

Ensisijaisesti poliisi pyrkisi hoitamaan valvontaa neuvoin, kehotuksin ja käskyin, mutta tarvittaessa kirjoitettaisiin myös sakkoja, Heikinheimo sanoo. Hallituksen esityksessä todetaan, että poliisi voisi määrätä liikkumisrajoituksen rikkomisesta sakkoa ja kasvomaskin käytön laiminlyönnistä 40 euron rikesakon.

- On hyvä, että rajoitusten rikkomisesta on selvät seuraamukset. Poliisi tiedottaisi valvonnastaan säännöllisesti. Käytössä olisi muun muassa poliisin sosiaalisen median kanavia ja www-sivut. Valmiuslain 106. pykälän käyttöönoton myötä yhteistyötä ministeriön ja valtioneuvoston kanslian viestinnän kanssa tehdään jatkuvasti, jotta viestintä on mahdollisimman selkeää ja se tavoittaa ihmiset hyvin.
-Poliisi seuraa tarkasti lakiesityksen käsittelyä ja erityisesti sitä, minkä sisältöinen laista lopulta eduskunnassa muotoutuu. Jos rajoituksia tulee, olemme valmiina, Heikinheimo lopettaa.